REKONSTRUKČNÍ OPERACE PRSU

REKONSTRUKČNÍ MAMAPLASTIKA (ANGL.BREAST RECONSTRUCTION)

Zhoubné nemocnění prsu je jedním z nečastějších nádorů u žen. Již samotné onemocnění maligním nádorem působí velice negativně z důvodu nejisté prognózy. Druhým, stejně intenzivně působícím negativním faktorem je nutnost vypořádat se s ablací - ztrátou prsu, poškozením těla.
Ženský prs je od pravěku považován nejenom za symbol plodnosti a mateřství, ale taky za symbol ženské krásy. Zejména v současnosti je velice vystupňované vnímání prsou jako něčeho, co symbolizuje ženskou krásu, co je „uměleckým dílem“ hodným obdivování. Potvrzují to narůstající počty estetických operací prsou. Nejistota ohledně budoucnosti a současná ztráta symetrie a dokonalosti těla zasáhne ženskou psychiku velice bolestně. Proto by neoddělitelnou součástí komplexní péče o tyto ženy měla být i nabídka rekonstrukce prsu po mastektomii.

OPERACE RAKOVINY PRSU

Existuje celá řada výkonů u maligních nádorů prsou. Rekonstrukci vyžadují výkony, u kterých dochází ke ztrátě celého prsu. Jedná se v podstatě o tyto výkony:

1. *Radikální mastektomie (ablace prsu)* - odstraní se celá prsní žláza i s kůží.
2. *Kůži šetřící mastektomie (skin sparing mastectomy)* - odstraní se celá prsní žláza i s areolou a bradavkou, zůstává zachována kůže prsu.
3. *Subkutánní mastektomie* – odstraní se celá prsní žláza, zůstává zachována k kůže s areolou a bradavkou.

REKONSTRUKČNÍ OPERACE PRSU

Rekonstrukce prsu po ablaci pro zhoubný nádor je technicky možná téměř vždy, je ale nutno tuto operaci provést po domluvě s onkologem, který provede kompletní vyšetření pacientky, zhodnotí zdravotní stav a prognózu. Úkolem pro rekonstrukčního chirurga je náhrada chybějícího prsu při maximální snaze o vytvoření symetrie a přirozeného tvaru prsu. Je to úkol náročný a jenom zřídka se ho dá dosáhnout jednou operací. Dle radikality předchozího výkonu je totiž nutné provést:

- Náhradu chybějící kůže
- Náhradu chybějícího objemu prsní žlázy
- Rekonstrukce co nejpřirozenějšího tvaru prsu
- Rekonstrukce bradavky a areoly
- Symetrizace - korekce rekonstruovaného prsu nebo druhostranného prsu k dosažení symetrie

V zásadě existují dvě možné cesty rekonstrukce prsu:

1. *Rekonstrukce vlastní tkání*
2. *Rekonstrukce prsní protézou – implantátem*

Dále se však obě metody tříští na desítky různých typů a modifikací. Samozřejmě je snaha o co nejdokonalejší rekonstrukci s co nejmenšími vedlejšími následky, proto se vyvíjí novější a sofistikovanější postupy. Obě metody lze navzájem kombinovat.

POUŽITÍ VLASTNÍ TKÁNĚ

Při použití vlastní tkáně se dá dosáhnout excelentních výsledků. Považuje se to za nejlepší možnost rekonstrukce prsu, není nutno do těla implantovat cizí materiál. Spektrum výkonů a jejich modifikací je natolik rozsáhlé, že je obsahem celých knih. Nejčastěji se k rekonstrukci používá kůže a podkoží oblasti podbřišku (tzv. TRAM nebo DIEP laloky) přenesené mikrochirurgickou technikou na hrudník, méně často kůže z oblasti zad. Prs může být rekonstruován i z jiných tkání těla (hýždě, stehna a další). Nevýhodou této operace je její technická náročnost a dlouhý operační čas. Úspěšnost rekonstrukce je kolem 95 %.

POUŽITÍ PRSNÍCH IMPLANTÁTŮ

Při rekonstrukci pomocí silikonových implantátů je tento vkládán do podkožní nebo podsvalové „kapsy“ podobně jako při zvětšovací operaci prsou. V případě nedostatku kůže nebo při nekvalitním kožním krytu hrudníku, zejména po ozáření, se musí kapsa pro implantát připravit takzvanou expanzí (roztažením tkání pomocí pozvolna se roztahujícího silikonového „balonku“ – tkáňového expandéru), co znamená další operaci. Kožní kryt lze doplnit i pomocí místních laloků. Výhodou těchto operací je jejich relativní jednoduchost a kratší trvání, nevýhodou je nutnost použití prsního implantátu a omezené možnosti tvarování nového prsu. Ani tato metoda není zcela bez rizika selhání, procento úspěšnosti není zhodnoceno, ale dá se odhadnout rovněž na cca 95 %.

RIZIKA A KOMPLIKACE

Komplikace mohou nastat v průběhu vlastního chirurgického výkonu, anestézie nebo v pooperačním období. Mohou mít různý stupeň závažnosti a zcela výjimečně může dojít i k úmrtí, zejména u pacientů ve špatném celkovém stavu nebo se silnou alergií na léky. Kompletní výčet komplikací nelze provést.

NEJČASTĚJŠÍ KOMPLIKACE JSOU:

- krvácení v průběhu operace nebo po operaci
- infekce rány po operaci
- poruchy hojení a tvorby jizev
- tvorba krevních sraženin v cévách s možností uzávěru důležitých cév (tzv. embolie)
-

MEZI SPECIFICKÉ KOMPLIKACE A NÁSLEDKY VÝKONU PŘI POUŽITÍ VLASTNÍ TKÁNĚ PATŘÍ:

- Nejzávažnější komplikací u mikrochirurgického výkonu z hlediska hojení je porucha prokrvení přeneseného laloku. Tato komplikace vede většinou k nutnosti operační revize s novou rekonstrukcí cév. Pokud se porucha prokrvení opakuje, výrazně stoupá pravděpodobnost neúspěchu s nutností následné další mikrochirurgické rekonstrukce nebo použití alternativní metody.
- Jizva a jistý tkáňový deficit v místě odběru laloku.
-

MEZI SPECIFICKÉ KOMPLIKACE VÝKONU PŘI POUŽITÍ PRSNÍCH IMPLANTÁTŮ PATŘÍ:

- poruchy prokrvení a citlivosti dvorce a bradavky (přístup přes dvorec)
- posun implantátu
- kapsulární kontraktura (deformující jizva kolem implantátu)
- objemová, stranová či výšková asymetrie

U všech výkonů je velmi důležité probrat rizika, komplikace, průběh doléčování a ostatní aspekty výkonu s lékařem ještě před operací.

Před rekonstrukcí implantátem

Před rekonstrukcí implantátem

Po rekonstrukci implantátem

Po rekonstrukci implantátem

Před rekonstrukcí lalokem

Před rekonstrukcí lalokem

Po rekonstrukci lalokem

Po rekonstrukci lalokem

Pravý prs před subkutánní mastektomií a rekonstrukcí lalokem

Pravý prs před subkutánní mastektomií a rekonstrukcí lalokem

Pravý prs po subkutánní mastektomii a rekonstrukci lalokem

Pravý prs po subkutánní mastektomii a rekonstrukci lalokem

Pravý prs před kůži šetřící mastektomií a rekonstrukcí lalokem

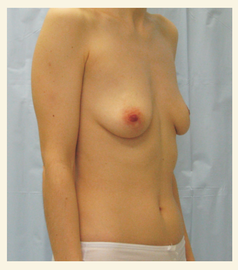
Pravý prs před kůži šetřící mastektomií a rekonstrukcí lalokem

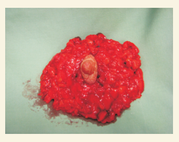
Odstraněná žláza po kůži šetřící mastektomii

Pravý prs po kůži šetřící mastektomii a rekonstrukci lalokem

Pravý prs po kůži šetřící mastektomii a rekonstrukci lalokem

Rekonstrukce bradavky tzv. star flap

Rekonstrukce bradavky tzv. star flap - po výkonu

Rekonstrukce dvorce kožním štěpem

Rekonstrukce dvorce tetováží